

Beleid Verantwoord Beleggen

Aegon Nederland N.V.
Versie: 19 juli 2016

Inhoudsopgave

Over Aegon en Verantwoord Beleggen	3
Inleiding	3
Verantwoord Beleggen volgens Aegon	3
ESG-integratie	4
Uitvoering en verantwoording	4
Beleid Verantwoord Beleggen	5
Goed bestuur en betrokken aandeelhouderschap	5
Belasting, fraude en corruptie	5
Mensenrechten	5
Arbeidsrechten, veiligheid en gezondheid	6
Klimaatverandering	6
Natuur, milieu en biodiversiteit	7
Dierenwelzijn	7
Controversiële wapens	8
Controversiële wapenhandel	8
Landen	9
Overzicht van belangrijkste standaarden en conventies	10
Overzicht van belangrijkste geraadpleegde bronnen	11

Over Aegon en Verantwoord Beleggen

Inleiding

Door financieel en maatschappelijk verantwoord te beleggen bevordert Aegon duurzame economische groei. Het geldt dat klanten aan ons toevertrouwen investeren we met oog voor milieu en mens. Daarmee beperken we de risico's op onze beleggingen, en dat kan op termijn leiden tot een hoger rendement.

In het beleid verantwoord beleggen van Aegon staat welke principes rond milieu, mens en goed ondernemingsbestuur (in het Engels environmental, social en governance, zogenaamde ESG-factoren) we toepassen op onze beleggingen, en hoe we dat doen. We leggen uit hoe verantwoord beleggen een vast onderdeel uit maakt van onze beleggingsactiviteiten, hoe we hierover verantwoording afleggen, en hoe we continu bijhouden welke maatschappelijke thema's relevant zijn voor ons beleggingsbeleid.

Aegon staat midden in de maatschappij. We zijn constant in gesprek met klanten, bedrijven en andere stakeholders waardoor we weten welke onderwerpen spelen. Als deze issues betrekking hebben op de bedrijven, landen en projecten waarin we beleggen, dan passen we ons beleggingsbeleid daar op aan.

Verantwoord Beleggen volgens Aegon

Aegon streeft naar een zo hoog mogelijk financieel rendement op zijn beleggingen, zonder negatieve gevolgen voor mens en milieu. Wij zien dat verantwoord beleggen niet haaks staat op het doel om de gelden van onze klanten in waarde te laten stijgen. Door maatschappelijke factoren mee te nemen in onze beleggingsbeslissing kunnen we een betere afweging maken tussen risico en rendement.

De economie en maatschappij staan voor uitdagingen die ons als belegger raken. Klimaatverandering, de groeiende vraag naar hernieuwbare energie en grondstoffenschaarste zijn voorbeelden van onderwerpen die vragen om aanpassing en innovatie. Door hiermee rekening te houden laten we de aan ons toevertrouwde gelden werken voor een duurzame economie op lange termijn.

Naast het beleid verantwoord beleggen passen we verschillende internationale standaarden en conventies toe op onze beleggingen. We zijn ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment, en we volgen de standaarden van de United Nations Global Compact en de International Labour Organization (ILO). Achterin dit document staat een lijst van de belangrijkste verdragen die we meenemen in ons beleggingsbeleid.

ESG-integratie

Duurzaamheidsprestaties van ondernemingen hebben invloed op het risico en rendement van onze beleggingen, daarom integreren we principes rond milieu, mens en goed ondernemingsbestuur (in het Engels environmental, social en governance, zogenaamde ESG-factoren) in ons beleggingsbeleid. Voor zowel onze actieve als passieve beleggingsportefeuille gaan we opzoek naar bedrijven die consequent principes rond duurzaamheid en goed ondernemingsbestuur toepassen in hun bedrijfsvoering.

Maar we gaan nog een stap verder. Een deel van onze gelden investeren we in projecten en initiatieven die naast financieel rendement positieve waarde creëren voor mens en milieu. Via deze impactbeleggingen investeren we bijvoorbeeld in sociale woningbouw en duurzame energie, en stimuleren we startende ondernemers in ontwikkelingslanden door middel van microfinanciering.

Aegon is een actieve belegger. Dat betekent dat we ons stemrecht op aandelen gebruiken, en dat we onze invloed als aandeelhouder aanwenden om tot betere duurzaamheidsprestaties te komen. We gaan met een onderneming in dialoog tijdens een engagement traject als we het niet eens zijn met de manier waarop het bedrijf onderneemt. Als de dialoog niet binnen een redelijke termijn leidt tot de gewenste verandering, kunnen we besluiten om niet langer in de onderneming te beleggen en deze toe te voegen aan onze lijst met [uitsluitingen](#).

Uitvoering en verantwoording

De directie van Aegon Nederland is verantwoordelijk voor de inhoud van het beleid voor verantwoord beleggen. Daarin wordt de directie geadviseerd door de Aegon Commissie Verantwoord Beleggen, die ieder kwartaal kijkt naar actuele ontwikkelingen, stembeleid, uitsluitingen en de voortgang van dialogen met ondernemingen. De Commissie is tevens verantwoordelijk voor de implementatie van het beleid. Verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het beleid verantwoord beleggen ligt bij Aegon Asset Management.

Het beleid verantwoord beleggen, inclusief het uitsluitingsbeleid, wordt toegepast op alle beleggingen van Aegon Nederland, zowel op aandelen als obligaties. Externe managers worden op de hoogte gebracht van ons beleid en onze uitsluitingen, en zij worden geacht dit na te leven. Als externe managers hier niet aan willen of kunnen voldoen, gaan we daarover met hen in gesprek.

Over de naleving van het beleid leggen we verantwoording af in de Aegon Review, het jaarverslag van Aegon en het Responsible Investment Report. Over aanpassingen en actuele ontwikkelingen wordt verslag gedaan in het Kwartaalbericht Verantwoord Beleggen, het stemgedrag wordt gerapporteerd in het stemverslag dat ieder kwartaal op de website van Aegon wordt gepubliceerd.

Beleid Verantwoord Beleggen

Goed bestuur en betrokken aandeelhouderschap

Goed ondernemingsbestuur (corporate governance) is van groot belang voor het lange termijnsucces en de continuïteit van ondernemingen. Aegon ziet toe op naleving van geldende wetten en codes rond corporate governance. Principes van goed bestuur hebben bijvoorbeeld betrekking op de samenstelling van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van een onderneming. Maar ook op het beloningsbeleid, interne controle en toezicht, integriteit en aandeelhoudersrechten.

Een van die aandeelhoudersrechten is het stemmen tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Daarvoor heeft Aegon een apart [stembeleid](#) opgesteld. Ieder kwartaal rapporteren we over hoe we hebben gestemd in ons stemverslag. Daarnaast gaan we regelmatig een actieve dialoog aan met ondernemingen om duurzaamheid en goed ondernemingsbestuur te bevorderen.

Belasting, fraude en corruptie

Het betalen van belasting behoort tot de maatschappelijke verantwoordelijkheid van ondernemingen. Aegon verwacht dat zij belasting afdragen in de landen waar zij ondernemen, en dat zij geen belasting ontduiken. Ondernemingen voldoen aan de bepalingen rond belastingbetaling in de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Aegon faciliteert geen transacties waarvan het veiligstellen van belastingvoordelen het belangrijkste doel is.

Van ondernemingen waarin we beleggen verwachten we dat zij integer ondernemen, vrij van corruptie, en streng optreden tegen fraude. Ook in hun ketens onthouden ondernemingen zich van deze praktijken. Het betalen van smeergeld is verboden, zoals bepaald in de OESO-richtlijnen. Naast het actief tegengaan van corruptie, rapporteren ondernemingen over controlesystemen die omkooppraktijken signaleren.

Mensenrechten

Wij leven de fundamentele rechten van de mens na in ons beleggingsbeleid. Staten en ondernemingen hebben de verantwoordelijkheid om de vrijheden en rechten van mensen zoals vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens te respecteren. Daarbij gaat nadrukkelijk aandacht uit naar vrouwen, kinderen en minderheden. Het belang van mensenrechten voor ondernemingen is in 2011 nogmaals onderstreept door de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties, dat unaniem de Guiding Principles on Business and Human Rights aannam, ook wel bekend als het Ruggie Framework.

Wij vragen van ondernemingen dat zij een expliciet beleid voeren op het naleven van mensenrechten, en deze principes ook toepassen op hun leveringsketen. Gelijke behandelingen en de vrijheid van vereniging zijn belangrijke voorbeelden van mensenrechten. Daarnaast respecteren ondernemingen in hun vestigingsbeleid en bij het betrekken van grondstoffen de rechten van de inheemse bevolking en van lokale gemeenschappen door middel van vrijwillige, voorafgaande en geïnformeerde instemming (FPIC).

Arbeidsrechten, veiligheid en gezondheid

Het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent draagt bij aan het succes van ondernemingen. Goed werkgeverschap en het bevorderen van werknemerstevredenheid is daarvoor van groot belang, te beginnen bij een veilige en gezonde werkplek. We vinden dat iedereen recht heeft op gelijke kansen en verwachten van ondernemingen dat zij streven naar diversiteit binnen hun organisatie.

Aegon onderschrijft de standaarden van de International Labour Organisation (ILO), die onder andere bescherming vragen tegen iedere vorm van discriminatie en de vrijheid van vereniging garandeert, waaronder het recht op aansluiting bij een vakbond. Dit geldt onverkort ook voor werknemers in dienst van (onder)aannemers en leveranciers. We vinden kinderarbeid en dwangarbeid onacceptabel, werknemers hebben recht op redelijke werktijden en een rechtvaardig loon, zonder in hoogte onderscheid te maken tussen man en vrouw. Arbeidsmigranten hebben recht op een gelijke behandeling en gelijke arbeidsomstandigheden.

Bedrijven nemen preventieve maatregelen om de veiligheid van medewerkers te vergroten. Daarnaast hebben ondernemingen de plicht om te zorgen voor veiligheid in omgang met, vervoer van, en handel in giftige en chemische stoffen en afval. Ondernemingen moeten hier actief op toezien middels een managementsysteem, zowel binnen hun eigen operaties als binnen hun ketens. Daarnaast voorzien ondernemingen in een deugdelijk klokkenluidersmechanisme, dat werknemers en derde partijen in staat stelt schendingen van gedragsregels te melden.

Klimaatverandering

Beperking van klimaatverandering en het terugdringen van CO₂-uitstoot vormen een belangrijke wereldwijde uitdaging. Aegon vindt dat overheden, bedrijven en beleggers een verantwoordelijkheid hebben in de transitie naar een klimaatbestendige economie, en houdt hierin beleggingsbeslissingen rekening mee.

Wij verwachten van ondernemingen dat zij beleid voeren om klimaatverandering tegen te gaan, en dat zij transparant zijn over hun directe en indirecte CO₂-uitstoot. Ondernemingen opereren energiezuinig, investeren in milieuvriendelijke productietechnieken en maken de overstap naar hernieuwbare energiebronnen. Zij treffen maatregelen om uitstoot van broeikasgassen te verminderen, en verwachten dat ook van toeleveranciers en afnemers. Verder pogen ondernemingen door middel van energie-efficiënte producten en diensten de impact bij afnemers te beperken.

Aegon is van mening dat investeren in thermische kolenwinning niet voldoet aan bovenstaande uitgangspunten. Mijnbouwbedrijven die tenminste 30% van de omzet genereren met deze activiteit worden uitgesloten van ons beleggingsuniversum.

Daarnaast investeert Aegon in projecten die speciaal gericht zijn op het bevorderen van de transitie naar een duurzame energievoorziening. We willen in de toekomst deze activiteiten nog verder uitbreiden om zo ons aandeel in een duurzame energievoorziening te vergroten.

Natuur, milieu en biodiversiteit

De economie verandert van een lineair naar een circulair systeem. In de circulaire economie worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt, waardoor zij hun waarde behouden. Vervaardigde producten eindigen steeds minder vaak als afval, maar worden ontworpen en geproduceerd voor hergebruik.

Zorg voor natuur en milieu, en het behoud van biodiversiteit is een belangrijke onderdeel van de bedrijfsvoering voor ondernemingen. Zij moeten bij de uitvoer van hun activiteiten rekening houden met de impact op de natuurlijke leefomgeving, ook in hun leveringsketen.

Ondernemingen beschermen in hun vestigingsbeleid en bij het betrekken van grondstoffen de natuur en het milieu, bijvoorbeeld door het tegengaan van ontbossing en door behoud van watergebieden. Daartoe behoort een monitoringssysteem dat toetst of geldende wetgeving en interne procedures worden nageleefd.

Bij activiteiten of projecten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor het milieu wordt door bedrijven een milieueffectrapportage opgesteld. Het lozen van schadelijke stoffen in water, aarde en in de lucht wordt zoveel mogelijk beperkt, mede door gebruik te maken van technieken die daarbij helpen. In geval van reeds ontstane schade aan natuur en milieu zijn ondernemingen transparant hierover, evenals hoe is bijgedragen aan het herstel van de schade.

Naast zorg voor de natuurlijke leefomgeving vinden we het behoud van soortenrijkdom belangrijk. Bedrijven die een verhoogd risico lopen op aantasting van biodiversiteit behoren internationale regelgeving strikt na te leven, en openheid te verschaffen over maatregelen die behoud van biodiversiteit bevorderen. Wat betreft handel in bedreigde soorten wilde dieren en planten houden we ondernemingen aan het CITES verdrag dat deze handel reguleert.

Dierenwelzijn

Dieren hebben recht op een behoorlijk bestaan. Aegon verwacht dat dierenwelzijn een belangrijk aandachtspunt is voor ondernemingen die in hun bedrijfsvoering afhankelijk zijn van dieren. Zij erkennen de Five Freedoms van dieren, en leven deze ook na. We vragen van bedrijven dat zij maatregelen nemen om dierenleed tot een minimum te beperken, en zien toe op het naleven van dierenwelzijn in hun ketenbeheer.

Aegon vindt dierproeven voor cosmetische doeleinden niet acceptabel. Wanneer dierproeven voor medische doelen worden uitgevoerd mogen deze alleen worden uitgevoerd indien geen volwaardig alternatief beschikbaar is, of in het geval deze proeven wettelijk vereist zijn. In alle gevallen is inspanning vereist om tot ontwikkeling van volwaardige alternatieven te komen. Hieronder valt ook het streven naar vervanging, vermindering en verfijning, de zogenaamde 3V-strategie. Het welzijn van wilde dieren die gehouden worden voor educatieve en natuurbeschermingsdoeleinden, zoals bijvoorbeeld in dierentuinen, dient te worden gegarandeerd.

Controversiële wapens

Controversiële wapens hebben een disproportioneel effect, veroorzaken bij de inzet ervan doorgaans veel slachtoffers en zijn niet in staat onderscheid te maken tussen burgerdoelen en militaire doelen. We vinden dat het gebruik van deze wapens moet worden uitgebannen. De volgende type wapens merken we aan als controversieel:

- Anti-persoonsmijnen
- Biologische en chemische wapens
- Clustermunitie
- Munitie voorzien van verarmd uranium

We beleggen niet in ondernemingen die betrokken zijn bij ontwikkeling, productie, onderhoud, en handel in deze wapens. Daarnaast sluiten we ondernemingen uit die essentiële onderdelen voor controversiële wapens ontwikkelen of produceren, of die essentiële diensten leveren die het gebruik van controversiële wapens mogelijk maken.

Op basis van internationale afspraken vastgelegd in het Non-proliferatieverdrag, ondertekend door 189 landen waaronder Nederland, is het de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Frankrijk, Rusland en China toegestaan kernwapens te bezitten. Wij beleggen niet in ondernemingen die betrokken zijn bij de productie en onderhoud van kernwapens, of essentiële onderdelen daarvan, voor landen die deze wapens niet mogen bezitten.

Controversiële wapenhandel

Controversiële wapenhandel is het leveren van wapens waarbij een substantieel risico bestaat dat daardoor mensenrechten worden geschonden, of dat de wapens ingezet worden voor het plegen oorlogsmisdaden, genocide en misdaden tegen de menselijkheid. Het tegengaan van controversiële wapenhandel is internationaal vastgelegd in het VN Wapenhandelsverdrag, dat eind 2014 van kracht is geworden.

Aegon vindt controversiële wapenhandel onaanvaardbaar. Daarom accepteren we niet dat bedrijven wapens leveren aan landen die zich systematisch schuldig maken aan mensenrechtenschendingen en oorlogsmisdaden. Daarnaast willen we niet betrokken zijn bij ondernemingen die wapens leveren aan landen waartegen een wapenembargo is afgekondigd door de Europese Unie of de Verenigde Naties.

Landen

Aegon belegt in staatsobligaties, en gaat daarmee een financiële relatie aan met landen. We passen ESG-factoren toe op onze investeringen in landen, omdat bijvoorbeeld sociale of politieke instabiliteit de kredietwaardigheid van een land kan beïnvloeden. Aegon belegt niet in staatsobligaties of andere leningen van landen waar systematisch mensenrechten worden geschonden. Landen respecteren en beschermen universeel erkende waarden, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. We onthouden ons verder van beleggingen in staatsobligaties van landen die door de Verenigde Naties of door de Europese Unie zijn gesanctioneerd.

Overzicht van belangrijkste standaarden en conventies

Het beleid verantwoord beleggen bevat de waarden en overtuigingen die Aegon toepast op zijn beleggingsbeleid. Een aantal principes zijn in meer detail vastgelegd in verschillende conventies en standaarden die wij meenemen in onze beleggingsbeslissingen. Onderstaande lijst geeft en overzicht van de belangrijkste internationale overeenkomsten die een onderdeel vormen van ons beleid.

- The Convention on Cluster Munitions
- Anti-Personnel Mine Ban Convention
- The Biological Weapons Convention
- The Chemical Weapons Convention
- The Arms Trade Treaty
- UN Guiding Principles on Business and Human Rights
- The Universal Declaration of Human Rights
- The standards of the International Labour Organisation (ILO)
- The Rio Declaration on Environment and Development
- The UN Convention against Corruption
- The UN Global Compact
- The Principles for Responsible Investment
- Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna
- The Convention on Biological Diversity
- The Cartagena Protocol on Biosafety
- The Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity
- Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage
- Global Investor Statement on Climate Change
- Ramsar Convention on Wetlands
- The Five Freedoms

Overzicht van belangrijkste geraadpleegde bronnen

- The Carbon Disclosure Project
- The OECD Guidelines for Multinational Enterprises
- International Covenant on Civil and Political Rights
- International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights
- Tripartite declaration of principles concerning multinational enterprises and social policy
- The Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer
- The Basel Convention
- The Rotterdam Convention
- The Stockholm Convention
- The IUCN Red List of Threatened Species
- High Conservation Value
- Convention on Biological Diversity